

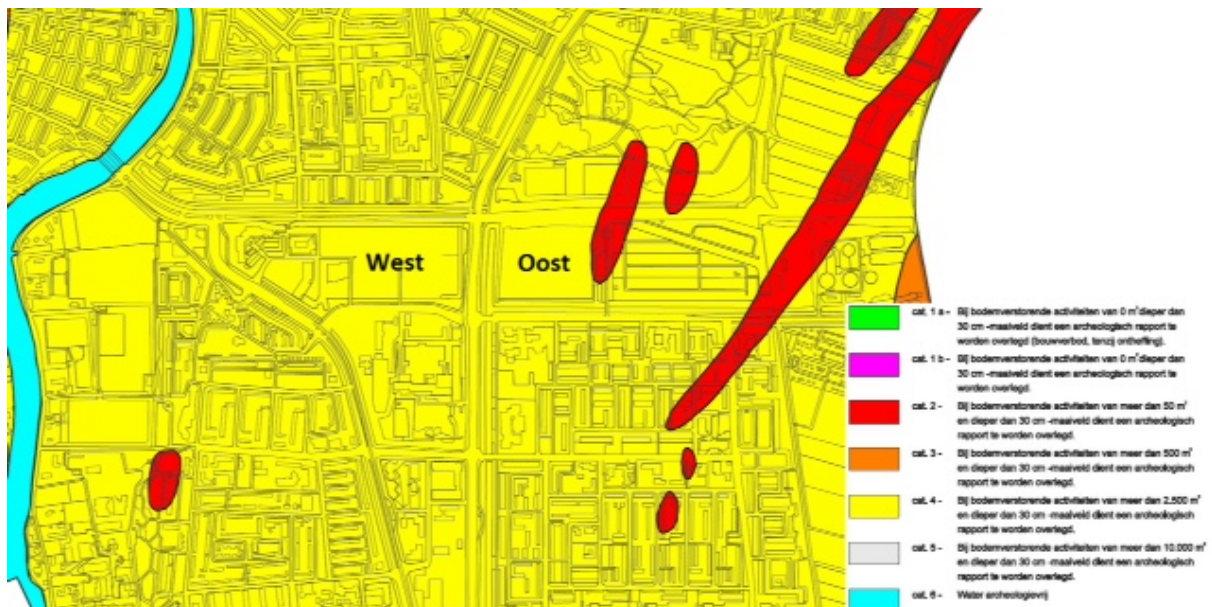
WATERPAS B.V.
T.a.v. dhr. A. Beerens
Vijverhofstraat 47
3032 SB ROTTERDAM

Betreeft: Risicoanalyse en PVA Archeologie Haarlem 023 Oost
 Ons kenmerk: 2012-194/RI-224
 Datum: 15 mei 2012

Geachte heer Beerens, beste Ad,

In navolging van mijn eerdere email hierbij een formele reactie op uw verzoek om advies inzake omgang met eventuele archeologische waarden in plangebied Haarlem 023 Oost. Onderhavig document omvat een korte beschrijving van het risico, een plan van aanpak op hoofdlijnen en een offerte.

Op grond van mijn contact met dhr. P. van Kempen van Bureau Archeologie van de Gemeente Haarlem kan ik u het volgende meedelen. Voor de ruimtelijke onderbouwing BP is geen onderzoek nodig. Hierbij volstaat tekst uit gemeentelijk beleid en kaart, aangevuld met een samenvatting van de onderzoeksresultaten van het eerder aan de westzijde in uw opdracht uitgevoerde booronderzoek (Rapport ArcheoPro 11040, april 2011). Voor een vergunningaanvraag is onderzoek conform gemeentelijke eisen wel noodzakelijk, startend met een bureauonderzoek/verkennd booronderzoek.



Figuur 1: Uitsnede uit beleidskaart archeologie gemeente Haarlem

Archeologisch risico

Aan de oostzijde van onderhavig plangebied ligt een gebied met een vastgestelde hoge waarde dan wel verwachting waardoor het gezien de geplande ontwikkeling raadzaam is om tijdig in beeld te hebben wat daar precies archeologisch gezien aan de hand is. Figuur 1 geeft een uitsnede uit de gemeentelijke archeologische beleidskaart weer. In rood zijn noordoost-zuidwest verlopende strandwallen in de ondergrond weergegeven waarop al in een vroege fase gewoond en vertoefd is of kan zijn. Een vergelijking van verkavelingplan en deze kaart geeft aan dat in het meest oostelijke deel van het plan een dergelijke strandwal verwacht wordt dan wel al is aangetoond (figuur 2).



Figuur 2: Verkaveling met in rood het plangebied deel met een verhoogd archeologisch risico

Daarnaast is niet uit te sluiten (zij het dat de kans klein is) dat een dergelijke strandwal westelijker aanwezig is. Het in 023 West uitgevoerde booronderzoek (ArcheoPro, 2011) heeft aldaar geen strandwal aangetoond.

Cruciaal is of, waar precies en op welke diepte zich een strandwal bevindt. Daarna is van belang vast te stellen of daarop bewoning en menselijke activiteit heeft plaatsgevonden en of dat tot behoudenswaardige archeologie heeft geleid. De eerste stap in het proces van Archeologische Monumenten Zorg is een gecombineerd bureau- en verkennend booronderzoek. Met een verkennend booronderzoek kan worden vastgesteld of er een strandwal dan wel andere relatief hooggelegen landschappelijke fenomenen in de ondergrond aanwezig is. Met name vaststelling van de diepte is van belang aangezien deze bepaalt of eventuele archeologie *in situ*, dus in de grond kan worden behouden of dat een opgraving (behoud *ex situ*)

noodzakelijk is. Indien er zich steentijd archeologie aandient en een opgraving is noodzakelijk, dan lopen de kosten snel hoog op. Houdt rekening met intensief onderzoek met een prijs van meer dan €150,- per m², afhankelijk van de eisen die het gezag stelt aan het onderzoek (aantal vlakken, zeefprogramma, paleoecologisch onderzoek), de diepte onder maaiveld en niet onbelangrijk de eventuele maatregelen die nodig zijn om het onderzoek droog te kunnen uitvoeren (bemalen, bronneren, bouwkuip).

Hoe dieper de eventuele archeologie, hoe groter de kans dat, al dan niet met een aangepast, archeologiesparend palenplan, het bouwplan zonder verder kostbaar archeologisch onderzoek kan worden gerealiseerd. Uiteraard heeft het bevoegde gezag hierin het laatste woord. Echter, onderzoek op de Koningshoflocatie in Gouda heeft aangetoond dat het schadelijke effect van funderingspalen niet zo dramatisch is als veelal wordt aangenomen. Dit is weliswaar afhankelijk van het type vindplaats, maar aansturen op eventueel *in situ* behoud is gezien de kosten van graven onderzoek, zeker het overwegen en de moeite waard.

Door middels een verkennend booronderzoek vast te stellen wat er landschappelijk gezien in de ondergrond zit, wordt het archeologische verwachtingsmodel verbeterd. Daarnaast kan zo direct worden bekeken of *in situ* behoud van eventuele archeologie mogelijk is en onder welke voorwaarden. Mocht dat niet mogelijk zijn, dan zal via een karterend, intensiever booronderzoek moeten worden vastgesteld of er daadwerkelijk archeologie op de (al dan niet aanwezige) strandwal aanwezig is. Voor het in figuur 1 in geel aangegeven gebied (dus ca. 85%, van het plangebied), is de kans op een dergelijke bewoonbare strandwal gering.

Beheersaspecten

Het plangebied is geschat ca. 7 ha groot. De prijzen voor archeologisch onderzoek staan als gevolg van de huidige economie onder druk. Houdt voor een verkennend booronderzoek, gecombineerd met een bureauonderzoek, rekening met een bedrag van ca. €3000,- tot €4000,- ex BTW. Een lagere prijs is zeker niet uitgesloten. Voor uitvoering is een kort plan van aanpak nodig. Crevasse Advies voert zelf geen onderzoek uit maar kan voor u contractering & aanbesteding (incl. het benodigde PvA booronderzoek), directie en toezicht en overleg en afstemming met het bevoegde gezag verzorgen. Mijn diensten en producten ter beheersing en begeleiding van het proces betreffen (indien gewenst):

1. Contractering en aanbesteding onderzoek, incl. kort PvA;
2. Directie en toezicht op veldwerk, uitwerking en rapportage;
3. Overleg en afstemming met opdrachtgever en overheid.

Ad. 1. Crevasse Advies heeft een goed overzicht van geschikte marktpartijen en gangbare prijzen. De kosten voor deze post, inclusief een gunninganalyse en gunningadvies, bedragen 6 x €115,- = €690,- ex BTW.

Ad. 2. Kosten, inclusief een veldbezoek, voor deze post bedragen 6 x €115,- = €690,- ex BTW.

Ad. 3. Overleg en afstemming met opdrachtgever, bevoegd gezag en eventuele derden. Regie met plafond 4 x €115,- = €460,- ex BTW. Niet gemaakte uren worden niet gefactureerd. Indien meer uren overleg nodig zijn, dan vraag ik eerst uw toestemming. Naar verwachting zullen overleg en afstemming via email en telefoon plaatsvinden en derhalve beperkt blijven.

Crevasse Advies kan direct na gunning starten met de werkzaamheden.



Ik hoop u hierbij passend ingelicht te hebben gedaan en verheug me op een prettige voortzetting van de samenwerking! Mocht u vragen of opmerkingen hebben, aarzelt dan niet om mij te bellen of e-mailen. Indien u dat op prijs stelt, stuur ik u een papieren versie van onderhavig document toe.

Met vriendelijke groet,

Dr. René Isarin
Crevasse Advies
Nieuwstraat 14
3628 AC Kockengen
E: isarin@crevasse.nl
T: 06-54994858